DOMSTOLENS DOM (tredje afdeling)
21. marts 1985*

I sag 54/84

angående en anmodning, som Finanzgericht Düsseldorf i medfør af EØF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag

Michael Paul

mod

Hauptzollamt Emmerich

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af Rådets forordning (EØF) nr. 1544/69 af 23. juli 1969 (EFT 1969 II, s. 334), som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 3061/78 af 19. december 1978 (EFT L 366, s. 3),

har

DOMSTOLEN (tredje afdeling)

sammensat af afdelingsformanden C. Kakouris, dommerne U. Everling og Y. Galmot,

generaladvokat: M. Darmon
justitssekretær: ekspeditionssekretær H. A. Rühl

**

afsagt følgende

* Processprog: Tysk.

** efter at der er afgivet indlæg af:
— Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ved C. Bail som befuldmægtiget,
og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 31. januar 1985,

DOM

(Sagsfremstillingen udelades)

Præmisser

1 Ved kendelse af 1. februar 1984, ingået til Domstolen den 29. februar s.å., har Finanzgericht Düsseldorf i medfør af traktatens artikel 177 stillet Domstolen et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af Rådets forordning nr. 1544/69 af 23. juli 1969 om toldbehandlingen af varer, der indføres af rejsende i deres personlige bagage (EFT 1969 II, s. 334), som ændret bl.a. ved Rådets forordning nr. 3061/78 af 19. december 1978 (EFT L 366, s. 3).

2 Spørgsmålet er blevet rejst under en sag mellem Michael Paul, der har bopæl i grænsekommunen Ahaus i Forbundsrepublikken Tyskland, og det tyske toldvæsen.

3 Det fremgår af sagen, at toldvæsenet ved grænseovergangen Elten-Lobith, der er beliggende ca. 80 km fra Michael Pauls bopæl, den 3. maj 1980 begrænsede det antal cigaretter, denne havde indkøbt i Nederlandene i nærheden af grænsen og ønskede at indføre afgiftsfrit til Forbundsrepublikken Tyskland. Beslaglæggelsen af de cigaretter, der ikke tillodes indført afgiftsfrit, blev foretaget af det tyske toldvæsen med hjemmel i en anordning af 3. december 1974 om fritagelse for importafgifter for varer i rejsendes personlige bagage (BGBl. I 1974, s. 3377), som ændret ved anordning af 12. december 1979 (BGBl. I 1979, s. 2150).

4 Af § 2, stk. 1, nr. 1, litra a) — bb)) og af § 3, stk. 4, nr. 1, i den nævnte anordning fremgår det, at rejsende, der har bopæl i Europa, afgiftsfrit til personligt brug eller som gave kan indføre 300 stk. cigaretter, mens indbyggere i kommuner nær grænsen, hvis rejse ikke er gået ud over 15 km's dybde på udenlandsk område, kun afgiftsfrit kan indføre 40 stk.

5 Efter forgæves administrativ klage til Oberfinanzdirektion Düsseldorf anlagde Michael Paul sag ved Finanzgericht Düsseldorf.

6 Problemet, om de nævnte bestemmelser i tysk toldlovgivning er videregående end hjemlet i Rådets førnævnte forordning nr. 1544/69, hvis artikel 4 bestemmer:

»Medlemsstaterne kan fastsætte en lavere værdi og/eller mængde for varer, der kan indføres toldfrit, når varerne indføres:

— i forbindelse med grænsetrafikken« ,

har foranlediget Finanzgericht Düsseldorf til at stille Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal begrebet 'indførsel i forbindelse med grænsetrafikken' i artikel 4 i Rådets forordning (EØF) nr. 1544/69 af 23. juli 1969 fortolkes således, at der herved skal forstås indførsler foretaget af indbyggere i en kommune nær en grænse, hvis rejserute inde i det overfor liggende toldudland beviseligt ikke er gået ud over et 15 km bredt område langs grænsen, uanset om indrejsen skete i den pågældende grænsenære kommunes område eller et andet — langt fjernere — sted?«

7 Det bemærkes, at efter sidste betragtning til og artikel 1 i Rådets forordning nr. 1544/69, som ændret, angår forordningen fritagelse for told efter den fælles toldtarif, og forordningen finder således kun anvendelse på rejsende fra tredjelande.

8 Da hovedsagen vedrører en indførsel af varer mellem medlemsstater, angår sagen bestemmelserne i Rådets direktiv 69/169 af 28. maj 1969 om harmonisering af lovgivning om fritagelse for omsætningsafgifter og punktafgifter ved indførsel i den internationale rejsetrafik (EFT 1969 I, s. 218), som ændret ved Rådets direktiv 72/230 af 12. juni 1972 (EFT 1972 II, s. 544), og Rådets direktiver 78/1032 og 78/1033 af 19. december 1978 (EFT L 366, s. 28 og s. 31). Artikel 2, stk. 1, i

Rådets direktiv 69/169, som ændret, angår således anvendelsen af de nævnte afgiftsfritagelser på varer, som rejsende, der kommer fra Fællesskabets medlemsstater, medfører i deres personlige bagage.

9 I artikel 5, stk. 1, i Rådets nævnte direktiv, som ændret, bestemmes det:

»Medlemsstaterne kan nedsætte værdien og/eller mængden af de varer, der kan indføres afgiftsfrit..., når varerne indføres fra en anden medlemsstat af personer, som har deres bopæl i indførselsmedlemsstatens grænseområde eller den tilstødende medlemsstats grænseområde...«

10 I medfør af artikel 5, stk. 4, i Rådets nævnte direktiv gælder den nævnte begrænsning i afgiftsfritagelsen ikke, når de pågældende personer, der har bopæl i grænseområdet,

»godtgør, at de udrejser fra grænseområdet, eller at de ikke vender tilbage fra en tilstødende medlemsstats ... grænseområde«

11 Stk. 5 i nævnte artikel i direktiv 69/169, som ændret, bestemmer, at med henblik på anvendelsen af bl.a. førnævnte stk. 1 og stk. 4 skal der forstås ved:

»grænseområde: en i luftlinje højst 15 km bred zone regnet fra en medlemsstats grænse. Hver medlemsstat må dog til grænseområdet henregne kommuner, hvis områder delvis falder ind under grænseområdet«.

12 Af det anførte følger, at det præjudicielle spørgsmål, Finanzgericht Düsseldorf har stillet, må forstås som gående ud på, hvorvidt udtrykket »grænseområde« som defineret i artikel 5, stk. 5 i Rådets direktiv 69/169, som ændret, betyder et 15 km bredt område langs grænsen eller et cirkulært område med en radius på 15 km regnet fra toldovergangsstedet.

13 Besvarelsen af dette spørgsmål må søges i målsætningerne med den afgiftsfritagelsesordning, der gradvist er gennemført med Rådets førnævnte direktiver.

14 I den forbindelse bemærkes for det første, at det fremgår af første betragtning til direktiv 69/169 og af femte betragtning til direktiv 72/230, at den fuldstændige gennemførelse af et hjemmemarked omfattende Fællesskabet forudsætter afskaffelsen af de hidtil gældende ordninger med afgiftslettelser ved udførsel og beskatning ved indførsel. Disse ordninger skal kun opretholdes, også efter gennemførelse af toldunionen, indtil medlemsstaterne har gennemført en vidtgående harmonisering af de indirekte afgifter.

15 For det andet fremgår det af anden betragtning til direktiv 69/169, at det allerede før en sådan harmonisering, der kun kan gennemføres gradvist, er ønskeligt, at »befolkningen i medlemsstaterne... i højere grad bliver sig fællesmarkedets realitet bevidst«, og at der med henblik på gennem en ordning med fritagelse for omsætningsafgifter og punktafgifter gennemføres en yderligere liberalisering af indførselsbeskatningen i rejsetrafikken mellem medlemsstaterne.

16 De afgiftsfritagelser, der er gennemført i denne sammenhæng, angår dog efter bestemmelsen i artikel 1, stk. 1, i direktiv 69/169 udelukkende »varer, som rejsende... medfører i deres personlige bagage..., for så vidt [indførslen] ikke har erhvervsmæssig karakter«, og hvis samlede værdi pr. person ikke overstiger et vist beløb udtrykt i regningsenheder. Frygten for, at indbyggere i grænseområder på grund af deres geografiske situation fristes til at misbruge ordningen, og ønsket om at beskytte den lokale handel i sådanne områder, har foranlediget fællesskabslovgiver til at give medlemsstaterne mulighed for at begrænse de almindeligt gældende fritagelser for varer, som indføres »i forbindelse med grænsetrafikken«.

17 Rækkeviddden af denne mulighed, der er hjemlet medlemsstaterne, og som i øvrigt er blevet begrænset i flere henseender ved senere direktiver end direktiv 69/169, skal forstås snævert under hensyn til de anførte målsætninger, der ligger til grund for gennemførelsen af afgiftsfritagelsen for varer, som rejsende, der kommer fra Fællesskabets medlemsstater, medfører i deres personlige bagage.

18 Henset hertil forekommer begrebet »grænseområde« i artikel 5, stk. 5, i direktiv 69/169, som ændret, bedst at kunne defineres som et cirkulært område med en radius på 15 kilometer, hvis centrum er toldovergangsstedet.

19 Ønsket om at beskytte den lokale handel mod mulige misbrug fra indbyggere i grænseområder kan nemlig kun begrunde en begrænsning af afgiftsfritagelsen for indkøb, der er begrundet i bopælens særlige beliggenhed. Dette indebærer, at alene sådanne indkøb er underkastet begrænsningerne i afgiftsfritagelsen, som indbyggere i grænseområder foretager i umiddelbar nærhed af deres bopæl, dvs. i nærheden af et toldovergangssted, der ligger tæt ved bopælskommunen. Det nævnte hensyn kan derimod ikke begrunde en begrænsning i afgiftsfritagelsen for indkøb, der er foretaget på et sted, der ligger fjernt fra det sted, hvor den pågældende indbygger i et grænseområde har bopæl, selv om indkøbsstedet ligger i nærheden af grænsen mellem de pågældende medlemsstater. Sådanne indkøb kan nemlig sidestiles med indkøb, der, uden nedsættelse i afgiftsfritagelsen, foretages af personer, der har bopæl uden for grænseområdet.

20 Udtrykket »grænseområde« som defineret i artikel 5, stk. 5, første led, i Rådets direktiv 69/169 af 28. maj 1969, som ændret ved Rådets direktiv 72/230 af 12. juni 1972, skal fortolkes som sigtende til et cirkulært område med en radius på 15 kilometer regnet fra toldovergangsstedet.

Sagens omkostninger

21 De udgifter, der er afholdt af Kommissionen, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (tredje afdeling)

vedrørende det spørgsmål, som er forelagt den af Finanzgericht Düsseldorf ved kendelse af 1. februar 1984, for ret:

Udtrykket »grænseområde«, som defineret i artikel 5, stk. 5, første led, i Rådets direktiv 69/169 af 28. maj 1969, som ændret ved Rådets direktiv 72/230 af 12. juni

1972, skal fortolkes som sigtende til et cirkulært område med en radius på 15 kilometer regnet fra toldovergangsstedet.

Kakouris Everling Galmot

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 21. marts 1985.

For formanden for tredje afdeling, der har forfald

P. Heim
Justitssekretær

A. J. Mackenzie Stuart
Præsident